

Tavaly sem lőtt mellé a vásárhelyi időjós, szerinte most 1983 ismétlődik

A meteorológus gyakran téved, Sanyi bácsi ritkán

Szabó Sándor tavalyi évre szóló jóslatai hetven százalékban teljesültek

Fotó: Tésik Attila

Nem hibázott nagyot a vásárhelyi Szabó Sándor, amikor az év elején felállította idei időjárás-prognózisát, az előző évre adott jóslatai is 70 százalékban teljesültek. Nagy szó ez, hiszen tavaly a hivatásos meteorológusok is elnézést kértek, miután nyári előrejelzésük nem jött be. A férfi negyvenöt éve vezetett naplója alapján arra következtet, ebben az esztendőben nagyjából megismétlődik 1983 időjárása.

Nem maradt eddig szégyenben a vásárhelyi Szabó Sándor, aki viszonylag száraz, meleg nyarat jóslt erre az esztendőre még az év elején. A 75 esztendősi férfi negyvenöt esztendője vezet naplóját, melyben mindig feljegyzik a napi

időjárás jellemzőit. Úgy gondolja, az egyes évek időjárás viszonyai periodikusan ismétlődnek. Azt azonban adataiból még nem tudta lemérni, vajon hogyan jelentkeznek nálunk itt kicsiben a globális felmelegedés.

Idén az 1983-as év időjárását látja visszaköszönni. Sanyi bácsi akkor szeles márciust jövendölt. Úgy gondolta, április elején sok széllel köszönt be a nyári meleg, amit a hónap közepétől sok csapadék kísér. Májusra két hét 30 foknál is nagyobb hőséget, több napig fújó szelet, kevés csapadékot, de futó záporokat jelzett. Júniusra 30-33 fokot de azzal, hogy 17-e és 21-e között hidegebbre fordul az idő, majd visszatér a 26-30 fok, kisebb nagyobb záporok kíséretében.

A valóságban – azaz a most vezetett időjárás feljegyzései szerint – majdnem teljesen beigazolódtak előrejelzései. Márciusban esett az eső, áprilisban egy csepp sem hullott, viszont szinte állandóan fújt az észak-keleti szél, mely hajnalonként gyenge talaj menti fagyokat is okozott. A május hideg északi széllel köszöntött be, a hónap eleji erős talaj menti fagy Sanyi bácsi krumpliját is feketére fagyasztotta. Később június első hete 30 foknál is nagyobb meleggel kezdődött aztán lement 25-26 Celsius-fokra, hogy a hónap végére ismét elérje a 30 fokot. Sanyi bácsi hangsúlyozta, tévedhetetlen ember nincs, csalahatatlanság is csak a pápa, azaz Vásárhelyi időjárására vonatkozó prognózisát sem kell készpénznek venni. Annak viszont az idén is örülni fog, ha 60-70 százalékban eltalálja a jövőt.

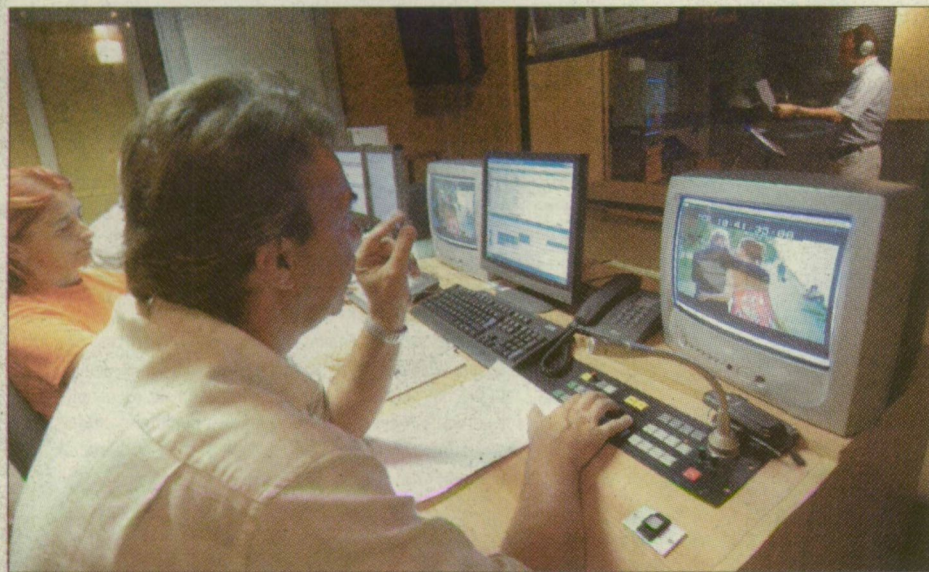
KOROM ANDRÁS

PROGNÓZIS AZ ÉV VÉGÉIG

Szabó Sándor elkészítette az év hátralévő részére is előrejelzését. E szerint júliusban a hónap végéig 30 fok fölött lesz a hőmérséklet. Augusztus elején folytatódik a kánikula, de 3-a és 8-a között 25-26 fokra esik vissza a hőmérséklet, majd záporok, zivatarok tarkítják a napokat. 20-a után viszont hűvösebbek lesznek az éjszakák. Szeptemberre változó, csapadékos időt és a 24-26 Celsiusot mond. Komolyabb fagyokra az idén először október 20-a után számíthatunk. November közepétől mínusz 10-12 fokra süllyed le a hőmérséklet higanyszála, majd 24-én esővel jön az enyhülés. A tartós fagy az idén december 11-én mínusz 10-15 fokkal köszönt be, pár napig kevés hó is esik, ami szinte azonnal el is olvad. Bár többször is fog havazni, a karácsony ismét fekete lesz. Igérjük, január elején visszatérünk Sanyi bácsihoz.

Nálunk működik az MTV egyetlen vidéki szinkronstúdiója

A színész nevet, cuppog és ismét

Hell István rendező minden szóra figyel, amit Sirkó László a stúdióban mond

Fotó: Frank Yvette

A szegedi a Magyar Televízió egyetlen vidéki szinkronstúdiója. Ottjártunkkor egy kétrészes francia film magyar hangján dolgoztak. Megtudtuk: egy másodperc a tévében huszonöt képkocka.

Agathe esküvői – amikor ezt a kétrészes francia vígjátékot vetíti a Magyar Televízió, a szegediék füleljenek: egyes szereplők a Szegedi Nemzeti Színház művészeinek hangján szólnak meg. A királyi tévé egyetlen vidéki szinkronstúdiójában, a szegediben jártunk.

– Veled akarom leélni minden órát, minden pillanatomat – mondja a képernyőn a kopaszodó Robert, a stúdióban Sirkó László, a kecskeméti Katona József Színház művésze. Szerelmének tárgya Molnár Tünde

hangján, orosz akcentussal válaszol. A film men hallható Márkus Judit, Borovics Tamás és Pataki Ferenc is.

Sirkó László minden szavára Hell István rendező, Rózsa Csilla gyártásvezető, Tóth István Zoltán hangmérnök, Becsei Brigitta asszisztens, és Tomasevics Zorka szinkronrendező (most szakértőként van jelen) figyel. A jelenetet két képernyőn, a hangot három monitoron látjuk. Egy a hangsávokat, két másik a műveleteket mutatja. Az egyiket számláló pörög, mely az órát, percet, másodpercet és a képkocka számát jelzi. Zorka elárulja: a televízióban egy másodperc 25 kép.

– Ne akusztikailag, érzelmileg szálljon – instruál Hell István, Tomasevics Zorka pedig azt kéri a színésztől, hogy mámorosabb le-

gyen. A képernyőn Robert éppen megkéri barátját, a következő jelenetben pedig gyűrűt vásárol. Újra és újra, egészen addig, amíg nem tökéletes minden hang.

A forgatókönyvbe pillantunk, ahol nemcsak a szöveg, de hangutánzó szavak is szerepelnek. Sirkó László ha kell, nevet, cuppog, és legalább hússzor megkérdezi: Hol tudjuk ezt itt megnevezni? Azt kellene ugyan kérdeznie, hogy Hol tudjuk itt megnevezni ezt?, de a stáb úgy dönt: ez magyartalan. Számít a szó hangereje, ritmusa, tempója is. A jelenet majdnem kész, amikor a hangmérnök szól: egy ühüm kimaradt. Újra veszik. Végeztünk, Tatjana! – szakít Sirkó László legalább tízszer a lánnyal, és ezzel a mondattal a szereppel is. A szinkronmunkálatok ezen részével végeztek. Illetve csak majdnem, hiszen délutánra még várnak egy színésznőt, aki egyetlen hangsúlyt jön javítani.

– Egy hangsúly miatt behívnak valakit? – kérdezzük a rendezőt, aki közli: attól világhírű a magyar szinkron, hogy a tökéletességre törekszenek.

A film végéről is érdeklődünk, mire Hell István így válaszol: a film vége mindig jó, hiszen elhangzik ez a mondat, hogy a szinkron az MTV Szegedi Körzeti Stúdiójában készült.

GONDA ZSUZSANNA

A RÉGIÓ SZÍNÉSZEI

A szegedi stábot Tomasevics Zorka tanította, szinkronizáltak már kosztümös filmet, rajzfilmet, játékfilmet. Hamarosan egy kétrészes krimin, aztán egy második világháborúról szóló hatrészes sorozaton dolgoznak. A stúdió a régióba tartozó színészek közül válogat, tehát a békéscsabai, a kecskeméti, a szolnoki és a szegedi színház munkatársai jöhetnek szóba, ezenkívül azok a művészek, akik vendégeként Szegeden játszanak – tudtuk meg Jurkovic Jánostól, a stúdió vezetőjétől.

Szeged híre, galambszárnyon

„Szegedi magasszálló keringő galamb”. Szép elnevezés – bár a „magasszálló” helyett a „magasröptű” talán még szebb volna. Ez a galambfajta a világ egyetlen állata, melynek nevében a „Szeged” szó szerepel. Egy neves szegedi tenyésztő egyik szegedi magasszállója Európa-champion lett, másik pedig – cseh nemzeti győztes!

Van egy galambászati szakszó, a „tűnő repülés”. Ez nem azt jelenti, a madár olyan távolra repül az embertől, hogy eltűnik szeme elől – hanem azt, hogy olyan magasra. Emelkedik keringve a galambcsapat – és egyszer csak azt vesszük észre: nincs sehol.

A török hódoltság óta

– Szegedi galambászok alakították ki a szegedi magasszálló keringő fajtát, még a török hódoltság után, ázsiai eredetű keringőkől – mondja Fackelmann János neves tenyésztő, civilben a szegedi egyetem műszaki szakembere. Mikor megkerestük a Magyar Galamb- és Kisállattenyésztők Országos Szövetségét, hogy kit kérdezzünk szegedi magasszálló-ügyben, mondták, ha mindent meg akarunk tudni erről a galambról, akkor őt. Az országos szövetség elnökségi tagja, az etikai bizottság elnöke, és az országos fajtaklub titkára is.

– Bár országosra sokan foglalkoznak szegedi magasszállóval, s külföldön is jelen van, a tenyésztők egyharmada még mindig szegedi. Igazi szegedikum ez a madár – mondja.

Lebegő röpmódban

A keringők keringése súlyos pontokat ér. A nagy, országos röpvérsenyeken szigorúan meghatározott szempontok alapján kell a galamboknak szárnyalniuk

KÉSZÜL AZ IDEÁLISZOBOR

Nehéz lehet szegedi magasszálló keringőnek lenni: eddig még nem akadt galamb, mely abszolút teljesítette volna a küllemi előírásokat. Pontosabban a tenyésztőnek lehet nehéz, aki a sztenderdek minél megfelelőbb madarakat akar létrehozni. A tökéletes galamb létrehozása – halljuk –, még senkinek sem sikerült, de törekedni kell rá. A tenyésztők Füz Vera szegedi szobrászművésszel meg akarják mintáztatni a szegedi magasszálló keringő ideálisobrát – amely etalonszerepet tölt be elkészülte után: ő lesz a mércé. Persze akadhatnak majd, akik azt mondják, márpedig az ő galambjaik szebbek. De hát ez olyan, mint amikor valaki elolvass egy Petőfi-verset, és utána azt gondolja – ilyet ő is tudott volna írni.

F. CS.

FELLEGVÁRAK

Egykor Felsőváros volt a szegedi galambászfellegvár – most Petőfitelep. Legalábbis az egyik fellegvár, mert ott lakik például Sági János többszörös röpvérseny-győztes, gyémántkoszorús mesterröptető. A másik fellegvár Tápé, ahol a szegedi galambászok székháza található.

– nem csak amúgy összevissza. Huszonnégy galamb kering egyszerre, lassú, lebegő röpmódban, legalább három és fél órán át. A bírálók árgus szemmel figyelik: teljesíti-e a galambfajka a kívánalmakat. Méri az időt, nézik, mikor „mennek tűnőbe”, azaz mikor válnak láthatatlanná a madarak, és pontozzák a teljesítményt. Hogy a szegedi galambok az átlagnál kitűnőbbek – az idei első verseny első díját is szegedi galambász, Vass Mihály hozta el –, magától értetődik.

Sokan – így Fackelmann János is – nem röptetnek, hanem küllemi sajátságok alapján kiállításkorra viszik madaraikat. A küllemi szabványok ugyanolyan szigorúak, mint a repülésié. Ha például az egyednek sötét a szemé, vagy rosszul áll a fésűje, azaz a fején lévő, jellegzetes tollképződmény, hibának számít – tudjuk meg a szakembertől, aki hivatalos bírálólókn már külföldi kiállításokon is pontozott galambokat.

Európa-bajnok lett

Mint versenyzőnek pedig egyik madara Európa-champion lett egy Ausztriában megtartott Európa-kiállításon, ez az Európa-bajnok címnek felel meg. Másik galambja pedig éppenséggel – cseh nemzeti győztes! Hazai kiállításokon számtalanszor lettek galambjai fajtagyőztesek. Ötven ezer forintba is kerülőnek, ha el akarná adni őket – természetesen nem akarja. Svédországba már jutottak el galambjai, de ingyen jutottak. Ugyanakkor tud szegedi magasszálló keringőről, mely százezer forintért kelt el. Ez a galamb nem szegedi, hanem hódmezővásárhelyi tenyésztőé volt – elvégre kell a történetbe egy kis csavar!

Fackelmann János szegedi magasszálló keringői rendszeresen nyernek kiállításokon első díjat

Fotó: Frank Yvette